

Zaaknummer : 01081528
Ons Kenmerk : ODH822382
Datum : 25-09-2023

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 12 september 2023 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het realiseren van een asielzoekerscentrum op percelen ten zuiden van de Kweldamweg te Sliedrecht en is aangevraagd namens de gemeente Sliedrecht. De aanvraag betreft het vangen van de heikikker en de poelkikker, het opzettelijk verstoren van de heikikker en de poelkikker, het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker en de poelkikker alsmede het anders dan voor verkoop, onder zich hebben en vervoeren van de heikikker en de poelkikker. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het vangen van de heikikker (*Rana arvalis*) en de poelkikker (*Rana lessonae*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de heikikker (*Rana arvalis*) en de poelkikker (*Rana lessonae*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*) en de poelkikker (*Rana lessonae*);
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het anders dan voor verkoop, onder zich hebben en vervoeren van de heikikker (*Rana arvalis*) en de poelkikker (*Rana lessonae*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2023 tot en met 31 december 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te **verlenen** aan de gemeente Sliedrecht;
- II. voor het vangen van de heikikker en de poelkikker de volgende vangmiddelen aan te wijzen als bedoeld in artikel 3.25, eerste lid, van de Wet natuurbescherming: emmer en schepnet;
- III. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze ontheffing;
- IV. de aanvraag en de aanvullende gegevens van 20 september 2023 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- V. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met december 2025.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan heikikker en poelkikker AZC te Sliedrecht' van 12 september 2023 en de aanvullende gegevens van 20 september 2023. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b. aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
3. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
4. De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de heikikker en de poelkikker.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermd) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermd) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan ontheffing aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties en/of een ecologisch adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

5. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan heikikker en poelkikker AZC te Sliedrecht' van 12 september 2023 en de aanvullende gegevens van 20 september 2023.
6. Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
7. Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

Specifieke voorschriften

8. Het wegvangen en verplaatsen van de heikikker en de poelkikker dient te worden uitgevoerd door een deskundige (zie voorschrift 4). De gevangen individuen dienen zo snel mogelijk in het alternatief leefgebied uitgezet te worden, zijnde de percelen van de manege Alblas. Er dienen minimaal vijf aansluitende dagen géén exemplaren van de heikikker en de poelkikker tijdens de afvangrondes aangetroffen te worden vóórdát het plangebied mag worden vrijgegeven voor het starten van de werkzaamheden. Tijdens het afvangen dienen de weeromstandigheden gunstig te zijn voor amfibieën (geen aanhoudende droge periodes of periodes met vorst). Van het afvangen dient verslag te worden gedaan in het logboek (zie voorschrift 2), waarbij wordt opgenomen door wie, wanneer en hoeveel dieren zijn gevangen en verplaatst en waarheen.
9. Bij het afvangen moeten schepnetten, opvangemmers en laarzen voor- en achteraf ontsmet worden conform het Desinfectie protocol veldwerk van RAVON².
10. De amfibieënschermen dienen functioneel te zijn gedurende de periode waarin deze worden ingezet en tijdens de actieve periode van de heikikker en de poelkikker. Voor de actieve periode dient de periode 15 maart tot en met 15 oktober aangehouden te worden, maar dit is afhankelijk van weersomstandigheden. Hiertoe dienen de schermen in de actieve periode minimaal wekelijks te worden gecontroleerd op functionaliteit. Indien noodzakelijk dient de functionaliteit direct hersteld te worden. Van deze controles dient verslag te worden gedaan in het ecologisch logboek (zie voorschrift 2), waarin wordt opgenomen wanneer de controles zijn uitgevoerd en wat de bevindingen zijn geweest.

Aanwijzingen voor gebruik

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

² https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Publicaties/Hygiene_protocol.pdf.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 12 september 2023 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het realiseren van een asielzoekerscentrum (hierna: AZC) op percelen ten zuiden van de Kweldamweg te Sliedrecht en is aangevraagd namens de gemeente Sliedrecht. De aanvraag betreft het vangen van de heikikker en de poelkikker, het opzettelijk verstoren van de heikikker en de poelkikker, het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker en de poelkikker alsmede het anders dan voor verkoop, onder zich hebben en vervoeren van de heikikker en de poelkikker. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb voor wat betreft het vangen van de heikikker (*Rana arvalis*) en de poelkikker (*Rana lessonae*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de heikikker (*Rana arvalis*) en de poelkikker (*Rana lessonae*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*) en de poelkikker (*Rana lessonae*);
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het anders dan voor verkoop, onder zich hebben en vervoeren van de heikikker (*Rana arvalis*) en de poelkikker (*Rana lessonae*);

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2023 tot en met 31 december 2024.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Activiteitenplan heikikker en poelkikker AZC te Sliedrecht, VanderHelm Milieubeheer B.V., projectcode: SLAZ20230975, 12 september 2023 (ODH815018);
- Quick scan ecologie locatie AZC Sliedrecht, Veenweide Natuur en Landschap & VanderHelm Milieubeheer B.V., Projectnummer: QS 2023-021, Mei 2023 (ODH821871);
- Aanvullend Natuuronderzoek locatie AZC Sliedrecht, Veenweide Natuur & Landschap, Projectnummer: AO 2023-004, Augustus 2023 (ODH821873).

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is verzocht om aanvullende gegevens.

Op 20 september 2023 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- *E-mailbericht*, RE: Activiteitenplan AZC Sliedrecht, VanderHelm Milieubeheer B.V.

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5, 3.6, 3.8 en 3.25 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De heikikker en de poelkikker zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De heikikker en de poelkikker zijn tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de heikikker en de poelkikker opzettelijk te vangen;
- de heikikker en de poelkikker opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker en de poelkikker te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb is het verboden, anders dan voor verkoop de heikikker en de poelkikker onder zich te hebben of te vervoeren.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Op grond van artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb dienen bij het verlenen van een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb de middelen te worden aangewezen die voor het vangen van de aldaar bedoelde dieren mogen worden gebruikt.

Beoordeling

Aanvraag

Gemeente Sliedrecht is voornemens om een AZC te realiseren op een (deel van een) aantal graslandpercelen ten zuiden van de Kweldamweg te Sliedrecht, zie afbeelding 1 van het activiteitenplan voor de ligging van het plangebied. Het plangebied ligt ten noorden van de bebouwde kom van Sliedrecht. In het centrale deel van het onderzoeksgebied komt een (tijdelijke) accommodatie voor de opvang van asielzoekers met een aantal gebouwen, sport- en recreatievoorzieningen en een parkeerplaats, die via een toegangsweg vanaf de Kweldamweg/Zwijnskade te bereiken zijn. Voor de realisatie van het AZC wordt een aantal slotjes deels gedempt, daarnaast wordt het plangebied voorbelast vanwege de slappe ondergrond (klei op veen). De oppervlakte van de accommodatie en toegangsweg zal ongeveer 1,5 - 2 hectare bedragen, zie afbeelding 2 van het activiteitenplan voor schetsontwerp van het AZC. Ontheffing wordt aangevraagd voor 2,1 hectare van het totale gebied.

De werkzaamheden staan gepland zo snel mogelijk na ontheffingverlening te starten en duren naar verwachting tot uiterlijk eind december 2024. In verband met eventuele uitloop van werkzaamheden wordt ontheffing verleend tot en met december 2025.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Uit eerdere ecologische onderzoeken die recent zijn uitgevoerd op en in de directe nabijheid van deze locatie komt naar voren dat op en in de directe nabijheid van de beoogde locatie een aantal beschermde natuurwaarden voorkomen. Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2023 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van amfibieën binnen het plangebied. Het onderzoek naar de heikikker is uitgevoerd volgens de methode 'Inventarisatie van volwassen en juveniele exemplaren' van het Kennisdocument Heikikker (2017) het onderzoek naar de poelkikker is uitgevoerd middels de methode 'Inventarisaties op basis van roepende koren' en de methode 'Zoeken naar volwassen dieren' Kennisdocument poelkikker (2017). Daarmee is voldoende

aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de heikikker en de poelkikker in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Zowel de heikikker als de poelkikker zijn in het plangebied aangetroffen. Tijdens beide veldbezoeken zijn zowel adulte als juveniele heikikkers aangetroffen in het plangebied. Tijdens de veldbezoeken in het voorjaar werd een aantal roepende poelkikkers gehoord. Tijdens het bezoek in juli zijn slechts twee poelkikkers waargenomen. De conclusie kan worden getrokken dat de poelkikker in het plangebied aanwezig is, hetzij in lage aantallen/dichtheden. Voor beide soorten geldt dat in het plangebied, voortplantingsplaatsen (in de watergangen) en rustplaatsen (overwinteringsplaatsen) in het plangebied aanwezig zijn. Tevens is het gehele plangebied foerageergebied. Circa 2,1 hectare van het plangebied, van de totaal 7,7 hectare onderzoeksgebied, wordt gebruikt voor de realisatie van het AZC. Met de geplande werkzaamheden gaat een deel van de verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden. Tevens worden individuen afgevangen en verplaatst, waarmee sprake is van overtreding van artikel 3.5 eerste lid, en artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de heikikker en de poelkikker tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'Activiteitenplan heikikker en poelkikker AZC te Sliedrecht' van 12 september 2023 en de aanvullende gegevens van 20 september 2023. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van het plangebied de bebouwing in de actieve en minst kwetsbare periode van de heikikker en de poelkikker en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de heikikker en de poelkikker.

Geen andere bevredigende oplossing

De opvang van asielzoekers is een belangrijke maatschappelijke opgave en het vinden van geschikte locaties voor opvang is een grote uitdaging. Gemeente Sliedrecht was en is van mening dat iedere gemeente in dit vraagstuk haar verantwoordelijkheid moet nemen. Daarom heeft de gemeente Sliedrecht in februari contact gezocht met de provincie Zuid-Holland en het Centraal Orgaan opvang asielzoekers en aangeboden om een opvang voor asielzoekers in Sliedrecht te realiseren. Alvorens dat terecht is gekomen op de doellocatie, zijn de mogelijkheden onderzocht voor het inrichten van een opvang voor 250 plekken ten zuiden van de A15. In dit bebouwde gebied zijn echter geen locaties inzetbaar welke voor minimaal vijf jaar beschikbaar zijn, vanwege de zeer compacte, bestaande bebouwingsopzet. Vervolgens zijn in het gebied Sliedrecht-Noord, ingeklemd tussen de Betuwelijn aan de zuidzijde, de Kweldamweg/Middelwetering aan noordzijde, De Tolsteeg in het westen en de Kweldamweg in het oosten, diverse locaties onderzocht op geschiktheid. Hierbij is onder andere gekeken naar de mate waarin ontsluiting naar loop- en fietspaden haalbaar is, de verwachting omtrent bereidheid van grondeigenaren om medewerking te verlenen, de aanwezigheid van bijzondere stakeholders, de mate waarin inzicht beschikbaar is in de ecologische situatie, looproutes naar voorzieningen/OV en de aanwezigheid van eventuele specifieke showstoppers. Uit deze analyse kwam de huidige doellocatie als meest positieve tevoorschijn. Hierbij speelde zeker een belangrijke rol, dat uit zowel de quickscan, alsook uit het aanvullend onderzoek bleek dat er weliswaar enkele beschermde amfibieën in het gebied aanwezig zijn, echter dat de populaties zeer beperkt zijn, terwijl in de rest van het ontwikkelgebied de aantallen groter worden verwacht. Dit bij elkaar heeft geresulteerd in de keuze voor de huidige locatie als meest geschikt voor de vestiging van een opvanglocatie voor asielzoekers.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de heikikker en de poelkikker te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van de heikikker en de poelkikker en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de heikikker en de poelkikker zoveel mogelijk voorkomen.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, sub 3, van de Wnb.

Het project is noodzakelijk vanwege het structurele tekort aan opvangplekken dat sinds de zomer van 2022 in Nederland is vastgesteld. Om die reden is het besluit genomen een opvang voor asielzoekers te realiseren. Duidelijk werd dat er bij de afbouw van het aantal opvanglocaties na de realisatie van de Turkijedeal in 2015, geen rekening was gehouden met de mogelijkheid dat het aantal vluchtelingen in een later stadium alsnog zou kunnen toenemen. In het voorjaar van 2022 werd zichtbaar dat de instroom van vluchtelingen stevig aan het toenemen was met als uiteindelijke conclusie eind 2022, dat er in 2023 omstreeks 75.000 verwachte vluchtelingen zouden toestromen, terwijl de ruimte op dat moment werd geschat op omstreeks 40.000 plekken, bijna de helft lager. Daarnaast zitten op veel plekken in de asielketen mensen die al een verblijfsstatus hebben ontvangen, maar waar geen woonruimte voor beschikbaar was, vanwege het welbekende woningtekort. Kortom er is een enorm tekort aan opvangplekken, wat ook is op te maken uit de rapporten van het COA³. Vanuit het Rijk zijn gemeentes gevraagd om een actieve bijdrage te leveren aan het tekort aan opvanglocaties. Daarbij werd gelijk het concept van de spreidingswet gepresenteerd, waarmee de deur werd opengezet voor een dwingende opdracht voor gemeenten om opvangplekken voor asielzoekers te realiseren. In maart is door de gemeenteraad instemmend gereageerd op het voornemen van het college om in Sliedrecht-Noord een locatie mogelijk te maken voor maximaal 250 asielzoekers. Reden dat er ingezet wordt op 250 plekken is tweeledig, namelijk dat het COA dit aantal als absolute ondergrens hanteert voor de exploitatie van een opvanglocatie en omdat het hiermee mogelijk wordt gemaakt om samen op te trekken met omliggende gemeenten, die geen ruimtelijke mogelijkheden hebben om hun te verwachten aandeel actief om te zetten in opvang. De opvang van asielzoekers is een belangrijke maatschappelijke opgave en het vinden van geschikte locaties voor opvang is een grote uitdaging. Gemeente Sliedrecht neemt met voorliggend project haar verantwoordelijkheid in deze uitdaging.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de heikikker en de poelkikker, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaan voortplantings- en verblijfplaatsen van de heikikker en de poelkikker verloren. Omdat er in de nabije omgeving geen geschikt compensatiegebied gerealiseerd kan worden, is er gekeken naar waar in de omgeving reeds geschikt gebied aanwezig is, waar de individuen naar verplaatst kunnen worden. In polder Sliedrecht liggen ten noorden van de manege Alblas aan de Parallelweg 19, drie percelen die eigendom zijn van de gemeente Sliedrecht. De percelen hebben een oppervlakte van in totaal 2,5 hectare. De dertig meter brede graslandpercelen maken onderdeel uit van het uitgestrekte veenweidegebied van de Alblasserwaard en worden van elkaar gescheiden door poldersloten van 1,5 - 2 meter breed. De ondergrond in dit deel van de polder bestaat uit veen met een dun kleidek. De sloten hebben redelijk flauwe oevers. Sinds 2019 worden de percelen verpacht aan de eigenaar van de manege Alblas. Ten behoeve van de ecologische ontwikkeling van de percelen heeft de

³ <https://www.coa.nl/nl/lijst/capaciteit-en-bezetting>

gemeente Sliedrecht afspraken gemaakt met betrekking tot het beheer en gebruik voor pony's. Zo is er afgesproken dat er geen mestafgifte plaatsvindt en dat op de percelen alleen extensieve beweiding met pony's in de nazomer/herfst (nabeweiding) mag plaatsvinden. Verder worden de percelen twee keer per jaar gefaseerd gemaaid. Op de percelen zijn twee trajecten uitgezet van honderd meter lengte die sinds 2020 jaarlijks worden gemonitord op amfibieën, met speciale aandacht voor de heikikker. Tijdens de monitoring van 2023 zijn er slechts drie juveniele heikikkers op het traject van twee keer honderd meter aangetroffen. Hieruit blijkt dat, hoewel de aantallen heikikkers in het gebied toenemen, er draagvlak is voor veel meer individuen van de heikikker. In soortgelijke gebieden elders in de Alblasserwaard, waar gemonitord wordt voor Het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer, zijn dichtheden van meer dan tien juveniele dieren per traject van honderd meter niet ongebruikelijk. Tijdens de monitoring is er niet specifiek gelet op de poelkikker, maar naar verwachting is deze verspreiding hetzelfde als de rest van het gebied; een klein percentage van de aanwezige groene kikkers *spec.* Omdat gebleken is dat dit gebied voldoende draagkracht heeft voor heikikker en poelkikker, is ervoor gekozen dit als uitzet/compensatiegebied te gebruiken. Dit gebied ligt op 2,5 kilometer ten noordwesten van het plangebied. De verwachte aantallen af te vangen heikikkers en poelkikkers zijn dermate laag dat de draagkracht van het compensatiegebied niet zal worden overschreden, wanneer de heikikkers en de poelkikkers worden overgeplaatst. Overige amfibiesoorten, zoals gewone pad en groene kikker *spec.*, die in vele hogere aantallen aanwezig zijn, worden niet overgebracht naar het compensatiegebied, maar worden verplaatst buiten de schermen, in de rest van het onderzoeksgebied. Zo wordt concurrentie van deze soorten in het compensatiegebied geminimaliseerd.

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het plangebied vrijgemaakt van heikikkers en poelkikkers, ter voorkoming dat individuen gewond raken of gedood worden. Tevens wordt dit in het kader van de zorgplicht voor overige amfibieën ook gedaan. Dit wordt uitgevoerd door het afvangen van amfibieën en het afschermen van het plangebied, door middel van amfibieënschermen. De schermen worden zo snel mogelijk na ontheffingverlening en uiterlijk eind september geplaatst. In deze schermen worden zogenaamde uittredes geplaatst, dit zijn kleine heuveltjes die dieren de mogelijkheid geven het afgezette gebied te verlaten, zonder dat ze terug kunnen komen. Daarnaast worden er om de 25 meter emmers ingegraven om de dieren te vangen. De ingegraven emmers worden voorzien van schuilgelegenheid in de vorm van vochtig gras zodat ingevallen dieren niet uitdrogen. Tevens worden er takken geplaatst om ingevallen muizen en mollen de gelegenheid te geven de emmer te verlaten. Voorafgaand aan het ingraven van de emmers, vindt er tevens een vangronde plaats, waarbij er al lopende, dieren met een net en vangemmer afgevangen worden. Na het ingraven van de emmers wordt (tot maximaal half oktober) dagelijks in de ochtend en avond gecontroleerd door of onder begeleiding van de deskundige (zie voorschrift 4). De heikikkers en poelkikkers die in de emmers worden aangetroffen worden geregistreerd (aantallen overgeplaatste dieren) en overgebracht naar de compensatielocatie (manege Alblas) en daar vrijgelaten. Wanneer na minimaal vijf aaneengesloten dagen geen heikikkers of poelkikkers in de emmers worden aangetroffen, kan er vanuit worden gegaan dat in het afgeschermd deel alle dieren zijn afgevangen. Het gebied wordt dan vrijgegeven voor werkzaamheden. In de voorschriften is aanvullend opgenomen dat de weeromstandigheden tijdens het afvangen gunstig dienen te zijn voor het afvangen van amfibieën (geen aanhoudende droge periodes of periodes met vorst). Tevens is in de voorschriften vastgelegd dat het afvangmateriaal, zoals schepnetten, handschoenen, laarzen, en opvangemmers voor- en achteraf ontsmet moeten worden. Dit om het risico in te perken op het overbrengen van amfibieziektes, waaronder chytridiomycose en het ranavirus. Het 'Desinfectie protocol veldwerk' van Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON) dient hiervoor toegepast te worden.

In de voorschriften hebben wij een voorwaarde opgenomen voor het waarborgen van de functionaliteit van de amfibieënschermen.

De heikikker en de poelkikker komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alblasserwaard. De Alblasserwaard is een uitgestrekt veenweidegebied en één van de grootste aaneengesloten leefgebieden voor de heikikker in Nederland. Door Veenweide Natuur en Landschap is in de periode 2009 tot en met 2023 een op grote schaal verspreidingsonderzoek uitgevoerd naar de heikikker in het

westelijk veenweidegebied, waaronder de Alblasserwaard. Tijdens deze onderzoeken is de heikikker wijdverspreid waargenomen door de regio. Binnen het gehele onderzoeksgebied zijn tijdens de twee inventarisatieronden in totaal dertien heikikkers waargenomen, waarvan het grootste deel juveniele dieren. Om tot een totaal aantal dieren te komen, adult en juveniel, is een factor 2 toegepast om tot een maximaal aantal dieren in het totale onderzoeksgebied te komen. Het gaat hier om maximaal 30 tot 40 dieren. Het betreft hier geen hoge dichtheden en dat ligt in lijn met de dichtheden die vanuit de Alblasserwaard bekend zijn. Negatieve effecten op de heikikker zijn niet te verwachten omdat ruim voldoende alternatief leefgebied voorhanden is (vele sloten in de omgeving). Tevens worden de afgevangen heikikkers overgebracht naar een gebied dat met de aangebrachte kwalitatieve verbeteringen (inrichting en beheer) voldoende draagkracht heeft.

Voor de poelkikker geldt dat slechts vrij recent bekend is geworden dat er tussen de algemeen voorkomende groene kikkers (bastaard- en meerkikker) ook poelkikkers voorkomen in de polders van het zuidelijk deel van de Alblasserwaard. Ook tijdens de gebiedsdekkende inventarisatie van het buitengebied van de gemeente Sliedrecht werd de soort in lage dichtheden aangetroffen. Binnen het plangebied zijn in totaal twee poelkikkers waargenomen. Het gaat hier om een zeer kleine populatie poelkikkers die in het plangebied verblijft. Om tot een totaal aantal dieren te komen, adult en juveniel, zal factor 2 gedaan moeten worden om tot een maximaal aantal dieren te komen. Het gaat hier om maximaal 10 tot 15 dieren.

Voor de beide soorten geldt dat er slechts een deel van hun leefgebied verloren gaat. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de heikikker en de poelkikker in de directe omgeving aanwezig blijven. Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de heikikker en de poelkikker.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de heikikker en de poelkikker op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Sliedrecht bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid, en artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb worden verleend.